

Vec C-216/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

4. apríl 2023

Vnútroštátny súd:

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

23. marec 2023

Žalobkyňa:

Hauser Weinimport GmbH

Žalovaný:

Freistaat Bayern

[omissis]

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správny súdny dvor, Nemecko)

V správnom konaní

Hauser Weinimport GmbH,

[omissis] Fischach,

- žalobkyňa -

[omissis]

proti

Freistaat Bayern,

[omissis]

- žalovanému -

vo veci

potravinového práva;

tu: Odvolanie žalobkyne voči rozsudku Bayerisches Verwaltungsgericht Augsburg (Bavorský správny súd Augsburg, Nemecko) z 21. septembra 2020

Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Bavorský správny súdny dvor), 20. senát,

[omissis] vydal

bez ústneho pojednávania **23. marca 2023**

nasledujúce

Uznesenie:

1. Senát predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne rozhodnutie podľa článku 267 ZFEÚ tieto otázky:

a. Má sa článok 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 vykladať v tom zmysle, že pojem „alkohol“ zahŕňa aj nápoj, ktorý obsahuje alkohol a nie je vinárskym výrobkom v zmysle článku 3 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 251/2014?

b. Znamená výraz „pridať“ v zmysle článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 to, že obsah alkoholu konečného produktu sa v porovnaní s vinárskym výrobkom použitým podľa článku 3 ods. 4 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 musí zvýšiť?

c. Má sa, v prípade, že je odpoveď na otázku a.) kladná, článok 3 ods. 1 prvá veta v spojení s prílohou I bodom 1 písm. b) ii) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 vykladať v tom zmysle, že pojem „potraviny na dochutenie“ zahŕňa alkoholický nápoj v zmysle otázky a.)?

2. Konanie sa prerušuje až do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach [*omissis*].

Odôvodnenie:

- 1 Medzi účastníkmi konania ja sporné, či žalobkyňa smie ňou vyrábaný a na trh uvádzaný výrobok označovať ako „aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“ v zmysle článku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2117 z 2. decembra 2021.
- 2 1. Žalobkyňa podľa vlastných informácií, ktoré žalovaný [*omissis*] nepopiera, vyrába alkoholický miešaný nápoj, ktorý z 55 % pozostáva z vína a z 10 % z piva, ktoré má obsah alkoholu 5,5 obj. %, a je dochutený bazovým kvetom. Na trh ho uviedla ako „aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“. To namieta žalovaný, keďže zastáva názor, že v prípade piva pridaného do nápoja ide o „alkohol“ v zmysle článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014, ktorý sa do nápoja označeného ako „aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“ pridať nesmie. Žalobkyňa zastáva názor, že pod alkoholom v zmysle článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 sa chápe len alkohol, ktorý je uvedený v prílohe I bode 3, keďže pridaním alkoholu v zmysle článku 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 sa musí dosiahnuť zvýšenie a nie – ako v prípade výrobku žalobkyne – zníženie obsahu alkoholu, ktorý už je vo víne. V každom prípade však podľa žalobkyne v prípade piva ide o prísadu na dochutenie v zmysle prílohy I bodu 1 písm. b) ii) nariadenia (EÚ) č. 251/2014, takže označenie „aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“ je možné aj v prípade, že sa pivo považuje za alkohol v zmysle nariadenia (EÚ) č. 251/2014.
- 3 2. Prejudiciálna otázka sa týka výkladu článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 251/2014 z 26. februára 2014 o vymedzení, opise, obchodnej úprave, označovaní a ochrane zemepisných označení aromatizovaných vínnych výrobkov a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 1601/91 v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2021/2117 z 2. decembra 2021.
- 4 a.) Ustanovenia relevantné pre rozhodnutie sú v článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 2021/2117 z 2. decembra 2021 a v § 25 ods. 1 bode 1 v spojení s § 49 bodom 4 Deutsches Weingesetz (Nemecký zákon o víne) v spojení s článkom 7 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 v spojení s článkom 2 bodom 2 a článkom 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 251/2014.
- 5 b.) Vnútroštátne predpisy znejú nasledovne:

- 6 **§ 25 WeinG** (zákon o víne) [„Weingesetz v znení oznámenia z 18. januára 2011 (BGBl. I s. 66), naposledy zmenený článkom 2 odsekom 4 zákona z 20. decembra 2022 (BGBl. I s. 2752)“] – **Zákazy na ochranu pred uvedením do omylu**
- 7 1. Zakazuje sa uvádzanie výrobku na trh alebo jeho všeobecné alebo individuálne propagovanie zodpovednou osobou podľa článku 8 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 18; L 331, 2014, s. 41; L 50, 2015, s. 48; L 266 2016, s. 7), naposledy zmenenom nariadením (EÚ) 2015/2283 (Ú. v. EÚ L 327, 2015, s. 1), ak informácie o výrobku nezodpovedajú požiadavkám
- 1.
- 8 článku 7 ods. 1, aj v spojení s odsekom 4, nariadenia (EÚ) č. 1169/2011,
[...]
.
- 9 **§ 49 WeinG – Predpisy trestného práva**
- 10 Trestom odňatia slobody do jedného roka alebo peňažným trestom sa potrestá ten, kto
[...]
4. na trh uvedie alebo propaguje výrobok v rozpore s § 25 ods. 1 [...]
- 11 c.) Vnútroštátna judikatúra:
Verwaltungsgericht Trier (Správny súd Trevír, Nemecko) rozsudkom z 18. apríla 2019 rozhodol, že ovocné víno pridané do vinárskeho výrobku sa považuje za potravinu na dochutenie podľa prílohy I bodu 1 písm. b) ii) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 a že v prípade tohto výrobku nejde o alkohol podľa článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 [Verwaltungsgericht Trier (Správny súd Trevír), rozsudok z 18. apríla 2019 – 2 K 6133/18.TR]. Verwaltungsgericht Augsburg (Správny súd Augsburg) rozsudkom z 21. septembra 2020 – Au 9 K 20.597], proti ktorému senát pripustil odvolanie, rozhodol, že (ďalší) alkoholický nápoj sa nesmie pridať do nápoja, ktorý má byť označený ako „aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“.
- 12 Vnútroštátna judikatúra vyšších súdov, pokiaľ je zrejmé, k tejto otázke neexistuje.
- 13 4. Prejudiciálne otázky sú z dôvodu zloženia výrobku, ktoré si žalobkyňa zvolila, relevantné pre rozhodnutie, keďže výrobok sa smie označiť ako „aromatizovaný

koktail z vínnych výrobkov“ len vtedy, ak sa obsiahnuté pivo nepovažuje za alkohol v zmysle článku 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 alebo, ak by sa síce považovalo za takýto alkohol, no pokladalo by sa za potravinu na dochutenie v zmysle prílohy [I] bodu 1 písm. b) ii) nariadenia.

- 14 5. Prejudiciálne otázky si vyžadujú objasnenie Súdnym dvorom, keďže senát na otázky, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie vo veci, nedokáže odpovedať s nevyhnutnou jednoznačnosťou a záväzný výklad sporných predpisov Súdnym dvorom je nevyhnutný pre vyriešenie sporu.
- 15 Časti nariadenia relevantné pre spor znejú takto: „(Aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov je ...) nápoj, do ktorého nie je pridaný žiadny alkohol“, článok 3 ods. 4 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 251/2014.
- 16 a.) Je potrebné objasniť otázku, či sa „alkoholom“ myslí len alkohol podľa prílohy I bodu 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014, ktorý sa nesmie pridať do koktailu – pod čo by patrilo aj pivo, keďže nezodpovedá tam uvedeným kritériám – alebo či sa alkoholom v zmysle predpisu myslí akýkoľvek alkohol, ktorý je už prítomný v primiešavanom nápoji, ktorý sám nie je vinárskym výrobkom v zmysle článku 3 ods. 4 písm. a), keďže kritériá prílohy I bodu 3 nie sú splnené a už z toho dôvodu sa nemôže pridať do skupiny aromatizovaných nápojov na báze vín [článok 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 251/2014]. V prospech tohto názoru by – bez toho, aby záležalo na úmysle potravinárskeho podniku zvýšiť obsah alkoholu – mohlo hovoriť to, že z dôvodov jednoznačnosti pre trh a spotrebiteľa by malo byť jasné, že pre označenie aromatizované vínne výrobky podľa článku 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 je popri samotnom alkohole obsiahnutom vo vínnom výrobku dovolené len použitie alkoholu v zmysle prílohy I bodu 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014, avšak nie použitie iných alkoholických nápojov.
- 17 b.) Senát sa – inak ako súd nižšieho stupňa – prikláňa k tomu, že tu použité pivo s obsahom alkoholu 5,5 obj. % sa nepovažuje za alkohol v zmysle sporného ustanovenia. To vyplýva z nasledujúcich úvah:
- 18 aa.) „Pridať“ by mohlo mať rovnaký význam ako „pridávanie“ v podobe podstatného mena, ako je použité v prílohe I bode 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014, a tým mať význam „pridať“ v zmysle „dodať“. To vyplýva z porovnania francúzskeho znenia nariadenia (EÚ) č. 251/2014, ktoré v článku 3 používa pojem „l'addition“ (pridanie) a v prílohe I bod 3 „adjonction“ (prídavok), a s anglickým znením, ktoré v článku 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 [používa] formuláciu „to which no alcohol has been added“ (to add: pridať) a v prílohe I bode 3 „addition of alcohol“ (addition: pridanie). Pridať v bežnom nemeckom jazyku znamená v tu relevantnom význame z oblasti potravín „zmiešať“ (a tým znížiť kvalitu) (zdroj: Duden). Vzhľadom na francúzske a anglické jazykové znenie nariadenia (EÚ) č. 251/2014 a používanie pojmu „pridanie“ v prílohe I bode 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 sa senát prikláňa k tomu, že „pridať“ v tu správnom zmysle znamená „pridávať“, teda „dodať“. Tým predpis, ktorý si vyžaduje výklad, upravuje, že do nápoja, ktorý je označený ako

„aromatizovaný koktail z vínnych výrobkov“, sa nesmie pridať, resp. dodať alkohol v zmysle bodu 3 prílohy I.

- 19 bb.) Pod „alkoholom“ v zmysle článku 3 ods. 4 písm. c) by sa podľa názoru senátu mohol chápať len alkohol v zmysle prílohy I bodu 3 nariadenia (EÚ) č. 251/2014, keďže len dodaním tam uvedených druhov alkoholu do vinárskeho výrobku alebo vinárskym výrobkom v zmysle článku 3 ods. 4 písm. a) dôjde k zvýšeniu obsahu alkoholu v nápoji. Alkoholické nápoje, ktoré majú nižší obsah alkoholu ako vinársky výrobok, znižujú obsah alkoholu východiskového produktu [podľa článku 3 ods. 4 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 predstavuje obsah vinárskych výrobkov uvedených v písmene a) aspoň 50 % celkového objemu] a preto už z jazykového hľadiska nespĺňajú podmienku, že sa „dodá“ alkohol (a jeho obsah meraný podľa celkového objemu nápoja tým stúpne). Preto tu sporný predpis upravuje aj to, že existujúci obsah alkoholu konečného produktu sa nachádza medzi 1,2 obj. % a 10 obj. % a tým sa nepresahuje, respektíve značne nepresahuje obsah alkoholu vo vinárskom výrobku, ktorý je základom nápoja (obsah alkoholu 9 obj. % až 14 obj. %) [inak naopak v prípade aromatizovaných vín, ktorých prítomný obsah alkoholu sa musí nachádzať medzi 14 obj. % a 22 obj. %, článok 3 ods. 2 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 251/2014].
- 20 cc.) Podľa článku 4 ods. 2 druhého pododseku nariadenia (EÚ) č. 251/2014 Komisia pri určení povoleného výrobného procesu podľa pododseku 1 zohľadňuje výrobné procesy, ktoré odporučila a zverejnila OIV (Medzinárodná organizácia pre vinič a víno). Rezolúciou OIV/ECO 288/2010 sa do Medzinárodného kódexu enologickej praxe v časti I kapitoly 6 (Výrobky na báze hrozna, hroznového muštu alebo vína) do bodov 6.6 (Nápoje na báze vinárskych výrobkov) a 6.7 (Nápoje na báze vína) ako postupy zaradili: okrem iného „Pridanie nealkoholických výrobkov s povahou potravín alebo nápojov, vrátane vody“. Keďže nariadenie (EÚ) č. 251/2014 sa odvoláva na výrobné procesy odporúčané a zverejnené OIV a pridanie nealkoholických nápojov je výslovne upravené, nie je jasné, prečo text nariadenia na spornom mieste neupravuje, že sa smú pridať len nealkoholické nápoje, ale používa formuláciu „nie je pridaný žiadny alkohol“, ak normotvorca Únie chcel dosiahnuť, aby žiadne alkoholické nápoje nesmeli byť súčasťou „aromatizovaného koktailu z vínnych výrobkov“.
- 21 dd.) Podľa odôvodnenia 4 nariadenia (EÚ) č. 251/2014 by opatrenia uplatniteľné na odvetvie aromatizovaných vínnych výrobkov mali prispieť k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa, transparentnosti trhu, spravodlivej hospodárskej súťaže a predchádzaniu klamlivým praktikám. Vychádzajúc z toho by priemerne informovaný spotrebiteľ mohol počítať s tým, že v alkoholickom nápoji označenom ako „kokteil“ môže byť prítomná zmes rôznych alkoholických nápojov, pokiaľ nie je označený ako nealkoholický. Okrem toho sa ochrana spotrebiteľa a uvádzania na trh, ktorá sa úpravou zamýšľa, pre skupiny „aromatizovaných vín“ a „nápojov na báze aromatizovaných vín“, ktorých označenie je úzko spojené s tradičnými výrobnými procesmi („vermút“, príloha II A bod 3; „Sangria“, príloha II B bod 3), poskytuje skôr ako nápojom uvedeným na trh pod pojmom „aromatizované koktaily z vínnych

výrobkov“, keďže nariadenie im nepriraduje žiadne výrobky, ktoré sú známe a označené podľa tradičných výrobných procesov.

- 22 6. Ak by v prípade tu použitého piva z dôvodu jeho obsahu alkoholu malo ísť o „alkohol“ v zmysle nariadenia 251/2014, ktorý nesmie byť pridané do nápojov na báze aromatizovaných vín, by chcel senát vedieť, či sa do aromatizovaného koktailu z vínnych výrobkov v zmysle nariadenia smie dodať pivo ako „zložka na dochutenie“ v zmysle prílohy 1 bodu 1 písm. b) ii) nariadenia (EÚ) č. 251/2014 alebo či jeho obsah alkoholu je v rozpore s takýmto chápaním. V Nemecku sú na trh uvedené mnohé potraviny s príchťou piva. Ako vyplýva z prieskumu senátu v prípravnom štádiu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, dá sa kúpiť pivová aróma ako prísada do pečenia a pridať k potravinám. V tejto súvislosti senát nemá v zásade žiadne pochybnosti o tom, že v prípade piva ide o potravinu na dochutenie v zmysle nariadenia.
- 23 Toto uznesenie je právoplatné [*omissis*].

[*omissis*]

PRACOVNÝ DOKUMENT